

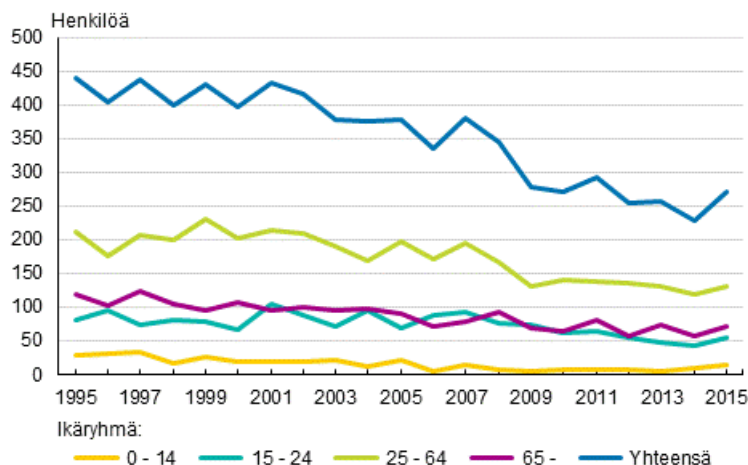
Tieliikenneonnettomuustilasto 2015

Tieliikenneonnettomuuksissa kuoli 270 ja loukkaantui vakavasti 477 ihmistä vuonna 2015

Korjattu 19.1.2017. Liitetaulukko 2 korjattu.

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2015 tapahtui 5 185 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa menehtyi 270 ja loukkaantui 6 408 ihmistä, joista vakavasti loukkaantuneita¹⁾ oli 7,4 prosenttia eli 477 henkilöä. Vuonna 2015 kuolleita oli 41 henkilöä edellisvuotta enemmän ja loukkaantuneita 297 vähemmän.

Tieliikenteessä kuolleet ikäryhmän mukaan 1995–2015

Ikäryhmittäin tarkasteltuna liikennekuolemien määrä lisääntyi kaikissa ikäryhmissä. Eniten lisääntyivät yli 64-vuotiaiden liikennekuolemat. Kuolleita oli 71, mikä on 15 enemmän kuin vuonna 2014. Lasten (0–14 —vuotiaat) ikäryhmässä kuolleita oli 14, joka on 4 edellisvuotta enemmän. Sekä nuorten (15–24 -vuotiaat) että aikuisten (25–64 -vuotiaat) ikäryhmissä tieliikennekuolemien määrä kasvoi 11 henkilöllä. Nuoria kuoli 55 ja aikuisia 130 henkilöä.

1) Vakavasti loukkaantuneella henkilöllä tarkoitetaan tieliikenneonnettomuudessa osallisena ollutta henkilöä, joka on AIS-vakavuusluokituksen (AAAM, Association for the Advancement of Automotive Medicine) mukaisesti luokiteltu vakavasti loukkaantuneeksi. Vakavuusluokituksessa on hyödynnetty tieliikenneonnettomuusaineiston lisäksi myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hoitoilmoitusrekisterin tietoja

Tieliikenneonnettomuuksissa vuonna 2015 loukkaantuneiden kokonaismäärä väheni lähes 300:lla edellisvuoteen verrattuna. Ikäryhmittäin tarkasteltuna voidaan kuitenkin todeta, että loukkaantumisten määrä laski nimenomaan nuorten sekä aikuisten ikäryhmissä. Lasten (0-14 -vuotiaat) ja iäkkäiden (yli 64 -vuotiaat) loukkaantumiset sitä vastoin lisääntyivät hieman vuoteen 2014 verrattuna. Vuonna 2015 lapsia loukkaantui tieliikenteessä 429 henkilöä, joka on 17 edellisvuotta enemmän. Iäkkäiden ikäryhmässä loukkaantuneita oli puolestaan 934, joka on 12 enemmän kuin vuonna 2014.

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleista noin neljännes ja loukkaantuneista reilu kolmannes oli nuoria, alle 25-vuotiaita.

Tieliikenteessä loukkaantui vakavasti vuoden 2015 aikana 477 ihmistä. Näistä henkilöauton kuljettajia oli 154 ja matkustajia 65. Moottoripyörällä liikkuneita loukkaantui vakavasti 60 henkeä. Vakavasti loukkaantuneita jalankulkijoita puolestaan oli 57, pyöräilijöitä 53 ja mopoilijoita 46 henkilöä.

Vakavasti loukkaantuneiden osuus kaikista tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneista oli reilut 7 prosenttia. Ikäryhmittäin tarkasteltuna vakavasti loukkaantuneiden suhteellinen osuus oli suurin yli 64-vuotiaiden ikäryhmässä (11 prosenttia). Nuoremmista ikäryhmissä vakavasti loukkaantuneiden osuus oli pienempi, lapsilla (0–14 —vuotiaat) enää hieman yli 4 prosenttia.

Eniten tieliikennekuolemia vuonna 2015 sattui henkilöautoissa, joissa kuljettajia kuoli 117 ja matkustajia 42. Edellisvuoteen verrattuna kuljettajia kuoli 24 ja matkustajia 14 enemmän. Myös moottoripyöräilijöiden tieliikennekuolemien määrä kasvoi hieman vuonna 2015. Moottoripyöräilijöitä menehtyi 20, joka on kolme enemmän vuoteen 2014 verrattuna. Mopoilijoita kuoli kaksi, eli yksi vähemmän kuin edellisvuonna. Jalankulkijoita menehtyi vuoden 2015 tieliikenneonnettomuuksissa 32, joka on neljä vähemmän kuin vuonna 2014. Polkupyöräilijöiden tieliikennekuolemia oli puolestaan 31 eli neljä enemmän kuin edellisvuonna.

Kuolemaan johtaneista onnettomuuksista suurin osa tapahtui kohtaamisonnettomuuksissa ja tieltä suistumisissa. Kohtaamisonnettomuuksissa menehtyi 101 henkilöä ja suistumisonnettomuuksissa 77 henkilöä. Loukkaantuneista reilu neljännes (1 768 henkilöä) loukkaantui suistumisonnettomuuksissa.

Kaikista vuonna 2015 tapahtuneista tieliikennekuolemista 22 tapausta oli itsemurhia²⁾. Itsemurhien osuus tieliikennekuolemista oli siis noin kahdeksan prosenttia.

Vuonna 2015 henkilövahinkoon johtaneita alkoholionnettomuuksia tapahtui 507 kappaletta, joka on 28 edellisvuotta vähemmän. Rattijuopumusonnettomuuksia oli kuusi edellisvuotta vähemmän, yhteensä 454. Tieliikenteen rattijuopumusonnettomuuksissa menehtyi 57 ja loukkaantui 569 ihmistä vuonna 2015, kun edellisvuonna vastaavat luvut olivat 41 kuollutta ja 576 loukkaantunutta.

2) Lähteenä on käytetty Tilastokeskuksen Kuolemansyytilaston tietoja.

Sisällys

Taulukot

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2015.....	4
Liitetaulukko 2. Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, loukkaantuneet ja vakavasti loukkaantuneet tienkäyttäjryhmittäin vuonna 2015 (Liitetaulukon kaikki luvut korjattu 19.1.2017).....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjryhmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2015.....	5
Liitekuvio 2. Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneiden osuus kaikista loukkaantuneista ikäryhmittäin vuosina 2014–2015.....	5
Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto.....	6

Taulukot

Liitetaulukko 1. Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995–2015

Vuosi	Kuolleet	Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	Vakavasti loukkaantuneet	Henkilövahinko-onnettomuudet
1995	441	10 191	..	7 812
1996	404	9 299	..	7 274
1997	438	8 957	..	6 980
1998	400	9 097	..	6 902
1999	431	9 052	..	6 997
2000	396	8 508	..	6 633
2001	433	8 411	..	6 451
2002	415	8 156	..	6 196
2003	379	9 088 ¹⁾	..	6 907 ¹⁾
2004	375	8 791	..	6 767
2005	379	8 983	..	7 022
2006	336	8 580	..	6 740
2007	380	8 446	..	6 657
2008	344	8 513	..	6 881
2009	279	8 057	..	6 414
2010	272	7 673	..	6 072
2011	292	7 931	..	6 408
2012	255	7 088	..	5 725
2013	258	6 681	..	5 334
2014	229	6 705	519	5 324
2015	270	6 408	477	5 185

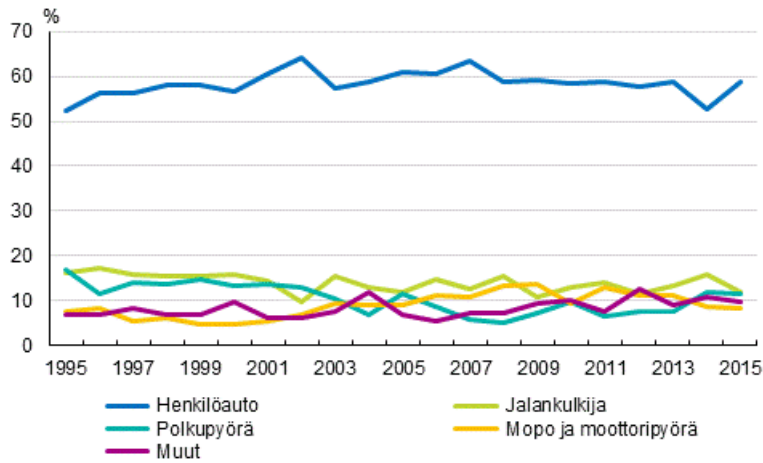
1) Tilastointi on muuttunut.

Liitetaulukko 2. Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet, loukkaantuneet ja vakavasti loukkaantuneet tienkäyttäjärhmittäin vuonna 2015 (Liitetaulukon kaikki luvut korjattu 19.1.2017)

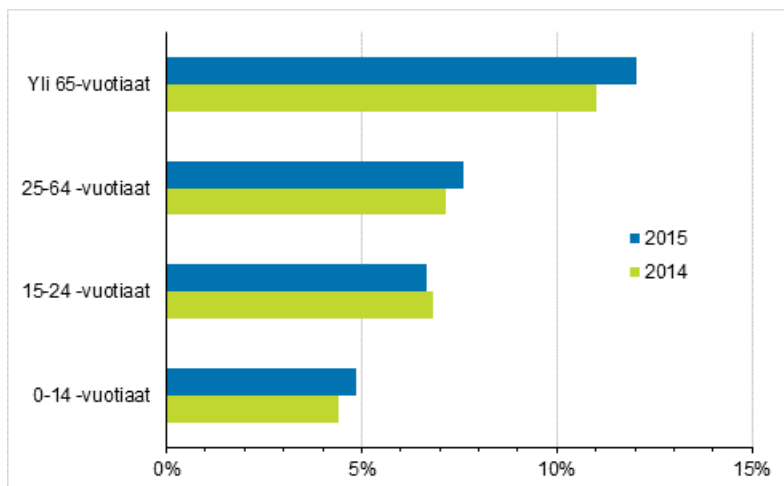
Tienkäyttäjärhmä	Kuolleet	Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	Vakavasti loukkaantuneet
Jalankulkija	32	457	57
Polkupyörä	31	800	53
Mopo	2	638	46
Moottoripyörä, kuljettaja	20	441	59
Moottoripyörä, matkustaja	0	53	1
Henkilöauto, kuljettaja	117	2 270	154
Henkilöauto, matkustaja	42	1 154	65
Pakettiauto, kuljettaja	13	192	14
Pakettiauto, matkustaja	0	53	3
Linja-auto, kuljettaja	0	13	2
Linja-auto, matkustaja	0	61	1
Kuorma-auto, kuljettaja	4	91	3
Kuorma-auto, matkustaja	0	20	1
Traktori, kuljettaja	3	25	2
Traktori, matkustaja	2	15	0
Muu, kuljettaja	3	89	13
Muu, matkustaja	1	36	3
Yhteensä	270	6 408	477

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Tienkäyttäjärühmän osuus tieliikenteessä kuolleista 1995–2015

Liitekuvio 2. Tieliikenteessä vakavasti loukkaantuneiden osuus kaikista loukkaantuneista ikäryhmittäin vuosina 2014–2015

Laatuseloste: Tieliikenneonnettomuustilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenneonnettomuudeksi katsotaan henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaisissa määriteltyjen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Tieliikenneonnettomuustilasto palvelee liikenneturvallisuustilanteen seurantaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Tilaston tietoja käytetään muun muassa liikenneturvallisuustoimenpiteiden ja liikennesuunnittelun perusteena. Valtakunnallisella tasolla käyttäjiä ovat ministeriöt, keskusvirastot ja liikennealan järjestöt, paikallisella tasolla lähinnä kunnat. Kansainvälisesti tiedot toimitetaan muun muassa YK:n Euroopan talouskomissiolle (ECE), OECD:n tieliikenne- ja liikenneonnettomuustietokantaan (IRTAD) sekä Euroopan unionin tieliikenneonnettomuustietokantaan CARE:en, joka perustuu ministerineuvoston päätökseen (93/704/EC).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tieliikenneonnettomuustilasto on kokonaistutkimus. Tilastokeskus saa poliisiasiain tietojärjestelmään (PATJA) tallennetut tieliikenneonnettomuustiedot poliisilta. Tiedot siirretään poliisilaitoksilta keskitettyyn rekisteriin, josta uudet tiedot muokataan ja siirretään Tilastokeskukseen 3 kertaa kuukaudessa. Jokaisen kuukauden aineistoa päivitetään vielä 3 kuukautta sen päättymisen jälkeen.

Tilastokeskus täydentää vuosiaineistoa kuolemansyytilaston tiedoilla kuolleista. Aineistoa täydennetään lisäksi Liikenneviraston Digiroad tietojärjestelmän tiedoilla tapahtumapaikasta, pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTOn tiedoilla, oikeustilaston pakkokeinoaineistolla sekä liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tiedoilla kuolemaan johtaneista rattijuopumusonnettomuuksista. Lisäksi tieliikenneonnettomuusaineistoa täydennetään vuosittain Liikenteen turvallisuusviraston ajokortti- ja moottoriajoneuvotiedoilla. Terveystietojen ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekistereiden ja The Association for the Advancement of Automotive Medicine EU-maille lisensoiman muunnostaulukon avulla saadaan tieto loukkaantumisen vakavuudesta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkaistuja tietoja voidaan pitää varsin luotettavina. Tilasto kattaa kuolemaan johtaneet onnettomuudet sataprosenttisesti. Peittävyys kontrolloidaan kuolinsyytödistysten avulla.

Peittävyys on tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden osalta noin 30 prosenttia. Eri onnettomuustyyppien tietoon tulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneissa polkupyöräilijöissä. Puutteellisuudet johtuvat siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Puuttavista loukkaantumisista johtaneista onnettomuuksista valtaosassa on vain lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tieliikenneonnettomuustiedot julkaistaan ennakkollisina kuukausittain noin 3 viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Vuosijulkaisu ilmestyy kerran vuodessa seuraavan vuoden tammikuussa. Tilaston tietoja on nähtävissä myös Tilastokeskuksen StatFin -tietokannassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tarkistetun aineiston pohjalta Tilastokeskus laatii kuukausi- ja vuositiedotteet, jotka ovat luettavissa Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Kuukausi- ja vuositiedot julkaistaan lisäksi Tilastokeskuksen ylläpitämässä tietokantapohjaisessa tilastopalvelussa.

Tieliikenneonnettomuusaineistoja voidaan luovuttaa tutkimuskäyttöön tai tilastollisia erityisselvityksiä varten ilman tunnistetietoja käyttö lupamenettelyn kautta. Tilastokeskus tekee myös tilauksesta asiakkaan tarpeiden mukaisia maksullisia selvityksiä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuosina 1931-1940 tilasto sisälsi vain onnettomuudet, joissa osallisena oli moottorikäyttöinen ajoneuvo. Huomattava muutos tilastoinnissa tapahtui 1978, jolloin loukkaantumiseksi ei katsottu enää mustelmia, naarmuja ym., joista ei aiheudu hoitoa. Määrittelymuutos vähensi loukkaantuneitten määrää lähes 30 prosenttia.

Kuolemansyytilastossa tieliikenteessä kuolleiden määrä on hieman tässä esitettyjä lukuja suurempi eri määrittelyjen takia: kuolemansyytilastossa mukana ovat muun muassa 30 vuorokauden jälkeen kuolleet.

Poliisi siirtyi käyttämään uutta tietojärjestelmää vuonna 1995. Siihen siirtyminen on aiheuttanut ongelmia onnettomuus- ja loukkaantumislukujen vertailussa. Tiedonkeruussa tapahtunut muutos ei vaikuta vertailukelpoisuuteen kuolemantapausten osalta, jotka tarkistetaan edelleen myös kuolemansyytilastosta.

Vuonna 2003 Tilastokeskuksessa otettiin käyttöön tieliikenneonnettomuustietojen käsittelyyn uusi tietojärjestelmä. Nykyaikaisempi tietojärjestelmä on mahdollistanut onnettomuustietojen perusteellisemmän käsittelyn ja muiden aineistojen helpomman hyödyntämisen. Tarkempien tilastoperusteiden käyttöönotto on nostanut loukkaantuneiden lukumääriä noin 8 prosenttia. Kuolleiden lukumääriin uudistus ei ole vaikuttanut.

Joissain maissa käytetään tieliikennekuoleman määrittelyssä 30 vuorokauden rajasta poikkeavaa aikarajaa. Kaikissa maissa peittävyys kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osalta ei ole sataprosenttinen.

Vuoden 2007 alusta lähtien tieliikenneonnettomuustietoja on täydennetty kuukausittain onnettomuustutkijalautakunnan poliisijäsenen tutkintolomakkeiden tiedoilla. Tämä osaltaan parantaa ennakkotietoja erityisesti alkoholitapausten kirjaamisessa.

Onnettomuudet, joissa ajoneuvo on suistumisen seurauksena törmännyt vastaan tulevaan ajoneuvoon, on luokiteltu kohtaamisonnettomuuksiin suistumisonnettomuuksien sijaan vuodesta 2014 alkaen. Onnettomuustyyppitiedot eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuonna 2015 saatiin käyttöön Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekisterit ja The Association for the Advancement of Automotive Medicinen EU-maille lisensoima muunnostaulukko, jonka avulla on mahdollista muuntaa terveydenhuollossa asetetut diagnoosit liikenneonnettomuuksien vakavuusluokituksessa käytetyiksi AIS-arvoiksi (Abbreviated Injury Scale). Yhdistämällä hoitoilmoitusrekisteri sekä onnettomuusaineisto tuotetaan tieto vakavasti loukkaantuneiden määrästä vuositasona.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen laatiman tieliikenneonnettomuustilaston lisäksi Suomessa ilmestyy toinen eri perusteista lähtevä tilasto. Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutuksenottajien antamiin tietoihin. Omaisuusvahinkojen osalta on perusteltua käyttää VALT:n tilastoa, sillä se sisältää suuren osan niistä lievista peltikolareista, jotka osalliset sopivat keskenään ja ilmoittavat vakuutusyhtiölle, mutta eivät poliisille.

Liikennevahinkojen tutkijalautakunnat tutkivat kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet Suomessa. Tutkijalautakuntatyön tulokset kootaan vuosittain ilmestyviin raportteihin. Lisäksi tutkijalautakunta-aineistoista tehdään erillistutkimuksia.

Liikenneonnettomuustapauksia tilastoivat myös sairaalat ja terveyskeskukset, mutta kerättävät tiedot on tarkoitettu lähinnä terveydenhuoltoon varten, eikä niitä voida kunnolla käyttää liikenneturvallisuustyössä. Terveystieteiden tietoja voidaan kuitenkin käyttää täydentävänä aineistona, koska niistä on saatavissa tietoa, joka jää muiden tilastojen ulkopuolelle, esimerkkinä tästä kevyessä liikenteessä loukkaantuneet henkilöt.

Lisätietoja

Matti Kokkonen 029 551 3770

Jukka Tuominen 029 551 3621

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.stat.fi

Lähde: Liikenne ja matkailu: Tieliikenneonnettomuustilasto. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-758X (pdf)